

Με άλλη ματιά

ΚΥΡΙΑΚΗ 10.05.2015 ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Γράφει ο
Κώστας Μπλιάτσας

Άλλη Ευρώπη, άλλοι ηγέτες...

Ο έλληνας πρωθυπουργός, κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής, υποκρίθηκε ότι σκούπισε το φρύδι του. Όμως, στην πραγματικότητα, ο εβδομηταδύαχρονος ηγέτης σκούπισε ένα δάκρυ, φανερά συγκινημένος από αυτή τη στιγμή του θριάμβου στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού του οράματος».

Αυτά έγραφε ο ανταποκριτής του *Eco-nomist* στην Αθήνα σε εκτενές άρθρο για την επίσημη υπογραφή της συνθήκης ένταξης της Ελλάδας στην ΕΟΚ, στις 28 Μαΐου 1979. Τελικά η Ελλάδα εισήλθε στην ΕΟΚ το 1981, πέντε χρόνια πριν από την Ισπανία και την Πορτογαλία. Με τη γνωστή του αστική ακριβολογία ο *Economist* επισήμαινε ότι «την περίσταση μοϊκοτάρισαν τα δύο μεγαλύτερα ελληνικά κόμματα της αντιπολίτευσης: οι αντιδυτικοί σοσιαλιστές του Ανδρέα Παπανδρέου και οι προσκείμενοι στη Μόσχα έλληνες κομμουνιστές, οι οποίοι ισχυρίζονταν ότι η ένταξη θα αυξήσει την εξάρτηση της Ελλάδας από τον δυτικό καπιταλισμό».

Αντιρρήσεις όμως είχαν ήδη από το 1975, όταν η Ελλάδα υπέβαλε την αίτηση, και ορισμένοι επίτροποι καθώς και υπουργοί κρατών-μελών της ΕΟΚ. Ένθετος υποστηρικτής υπήρξε ο γάλλος πρόεδρος Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Εστέν. Στον αντίποδα πολλές αντιρρήσεις εξέφραζε ο γερμανός καγκελάριος Χέλμουτ Σμιτ.

Χαρακτηριστικό είναι ότι έγιναν οκτώ σύνοδοι κορυφής χωρίς να συζητηθούν σοβαρά οι συνέπειες μιας ελληνικής ένταξης. Αντιθέτως ορισμένοι έλεγαν: Οι Έλληνες δεν αποτελούν πρότυπο αιτούντων. Τα οικονομικά στοιχεία είχαν προβλήματα. Άλλοι εξέφραζαν φόβους για τυχόν εμπλοκή της ΕΟΚ στην ελληνοτουρκική διαφορά. Η εισβολή στην Κύπρο είχε γίνει μόλις λίγα χρόνια πριν... Ο Κ. Καραμανλής όμως είχε να επικαλεστεί τα ταχύτατα, μετά το 1974, βήματα που έγιναν προς την κατεύθυνση της εδραίωσης δημοκρατικών θεσμών που πράγματι είχαν εντυπωσιάσει τους Ευρωπαίους, αλλά και μια κρίσιμη γεωπολιτική παράμετρο, την οποία αναλύει ο *Economist*: «Εάν η αίτηση της Ελλάδας απορριφθεί, υπάρχει ακόμα μεγαλύτερος κίνδυνος να απομονωθεί και να γίνει πιο εθνικιστική».

Ο Κ. Καραμανλής με τον Χέλμουτ Σμιτ στο περιθώριο της συνόδου κορυφής του ΝΑΤΟ στο Λονδίνο, στις 9 Μαΐου 1977. Ο γερμανός ηγέτης τότε, στα τέλη της δεκαετίας του '70, είχε πολλές αντιρρήσεις για την είσοδο της Ελλάδας στην ΕΟΚ.

Διαβάζω το πολύ ενδιαφέρον βιβλίο με τίτλο «Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο ξένος Τύπος», του Δημήτρη Καιρίδη, καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου και επιστημονικού συμβούλου του Ιδρύματος «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής». Ήταν μια άλλη Ευρώπη. Αυτόν τον κόσμο τον παλιό άλλοι τον είχαν πρώτα: Ηγέτες με διαφορετικές προτεραιότητες και οράματα, στα οποία δεν έριχνε τη βαριά σκιά της, κερδίζοντας ζωτικό χώρο από την πολιτική, η οικονομία των τραπεζών και των χρηματαγορών. Δεν είχε αλλάξει τα πάντα με ορμή η οικονομική κρίση, φέρνοντας νέους γεωπολιτικούς συσχετισμούς και απορρύθμιση στο εσωτερικό πολλών κρατών-μελών.

Δείτε τι δήλωσε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον ανταποκριτή του *Eco-*

nomist: «Η ένταξη μας τερματίζει την απομόνωση που διήρκεσε πάνω από 3.000 χρόνια. Εάν η Ελλάδα κατακτήθηκε κατά καιρούς από Ρωμαίους, Γότθους ή Τούρκους, αυτό συνέβη γιατί ήμασταν πάντα μόνοι». Και αργότερα υποσχόταν στους εννιά τότε εταίρους: «Αντιλαμβάνομαστε τις δυσκολίες. Είμαστε αποφασισμένοι να εφαρμόσουμε τις δομικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις που θα διευκολύνουν την πορεία μας».

Το κλίμα της εποχής αναδύεται και από τα λόγια που είπε σε οριστά ελληνικά, στο επίσημο γεύμα, ο Ζισκάρ Ντ' Εστέν: «Η Ευρώπη, προσερχόμενη σήμερα στην Αθήνα για να καλωσορίσει τους δυναμικούς και δημιουργικούς Έλληνες στην Κοινότητα, ανακαλύπτει ξανά την ταυτότητά της».